

HRVATSKA KOMORA INŽENJERA GRAĐEVINARSTVA

Dani Hrvatske komore inženjera građevinarstva

Opatija, 2019.

Do posljednjeg daha

Zlatan Šljivić

Zlatan Šljivić, dipl.ing.arh., studio za održivu Arhitekturu d.o.o., Zagreb

„It's not where you take
things from – it's where
you take them to.”

Jean Luc Godard

program

A

- uvodne napomene
- definicija pojmova
- primjer dobre prakse

B

- energetska obnova zgrada do razine gotovo nulte energije - GF pristup i polazišta
- studija slučaja

C

- zaključak

A

Cjeloviti pristup građevinskoj fizici je nužan i nezaobilazan pri projektiranju novih zgrada gotovo nulte energije, a naročito pri projektima energetske obnove postojećih zgrada do razine zgrade **gotovo nulte energije**, ukoliko želimo postići izuzetnu toplinsku i svekoliku udobnost, uz visok stupanj okolišne, energetske, ekonomске i općenito tehničke učinkovitosti i opravdanosti.

To najizravnije i najkvalitetnije postižemo gradnjom novih i obnovom i rekonstrukcijom postojećih zgrada prema standardu (i/ili komponentama) pasivne kuće, sveobuhvatnim planiranjem i dosljednom izvedbom do kraja - „**do posljednjeg daha**”, kako ne bismo ostali bez (doslovno i preneseno) toliko nam potrebnog kvalitetnog i čistog zraka.

definicija

- **energetska obnova zgrada (EnOZ)**

postupci, radovi i aktivnosti na postojećim zgradama koji rezultiraju povećanjem stupnja njihove energetske učinkovitosti

- **zgrada gotovo nulte energije (ZgNE)**

„..... jest zgrada koja ima vrlo visoka energetska svojstva. Ta gotovo nulta odnosno vrlo niska količina energije trebala bi se u vrlo značajnoj mjeri pokrivati energijom iz obnovljivih izvora, uključujući energiju iz obnovljivih izvora koja se proizvodi na zgradi ili u njezinoj blizini"

- (energetska) **učinkovitost**

sposobnost postizanja želenog učinka / rezultata uz najmanje moguće utroške vremena, materijala, energije, resursa općenito

- **pasivna kuća (PK) / standard pasivne kuće**

„... pasivna kuća je zgrada u kojoj je samo uz dovođenje nužne količine svježeg, primjерено temperiranog i čistog zraka (DIN 1946), moguće ugodno (ISO 7730) boraviti i zimi i ljeti, bez nužnosti dodatne recirkulacije zraka, neovisno o klimatskoj zoni u kojoj se kuća nalazi..."

definicija

- **pasivna kuća / standard pasivne kuće**

"... pasivna kuća je zgrada u kojoj je samo uz dovođenje nužne količine svježeg, primjereno temperiranog i čistog zraka (DIN 1946), moguće ugodno (ISO 7730) boraviti i zimi i ljeti, bez nužnosti dodatne recirkulacije zraka, neovisno o klimatskoj zoni u kojoj se kuća nalazi..."

- prema DIN 1946 je **30 m³/h** minimalna količina **dotoka svježeg zraka** po osobi (higijenski uvjet)
- pri normalnom tlaku i temperaturi 21°C, zrak ima **toplinski kapacitet 0,33 Wh/(m³K)**
- svježi zrak se može / smije zagrijati na najviše malo iznad **50 °C** (zbog čestica prašine):

$$30 \text{ m}^3/\text{h}/\text{osoba} \times 0,33 \text{ Wh}/(\text{m}^3\text{K}) \times (50 - 20) \text{ K} = 300 \text{ W}/\text{osoba}$$

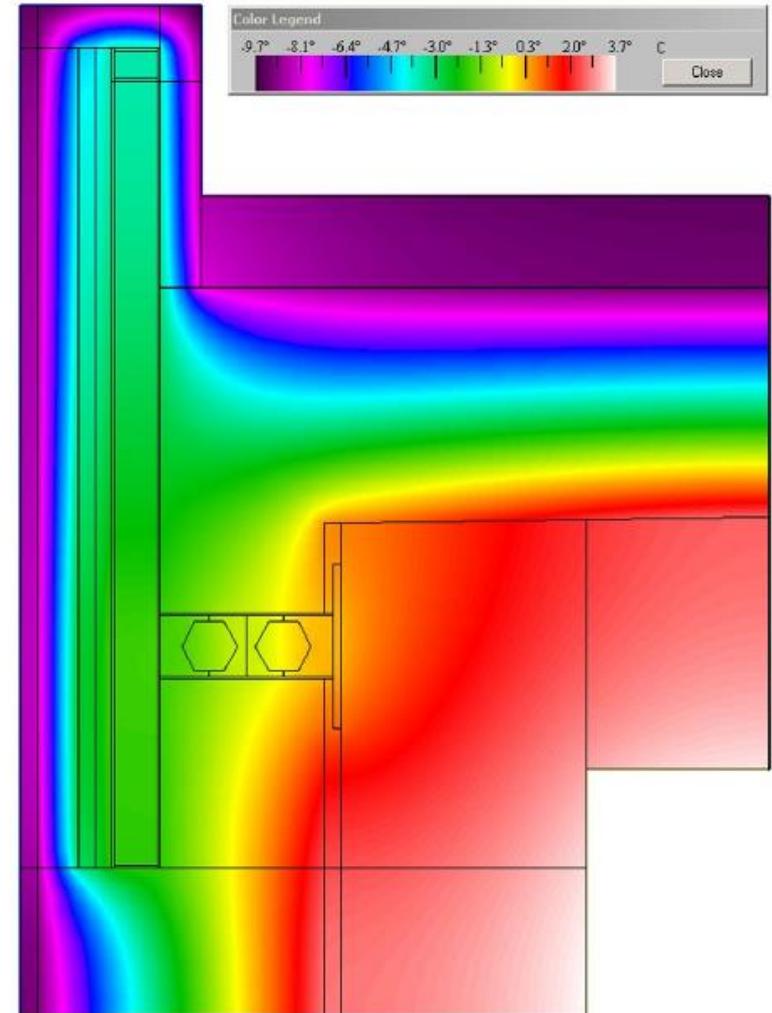
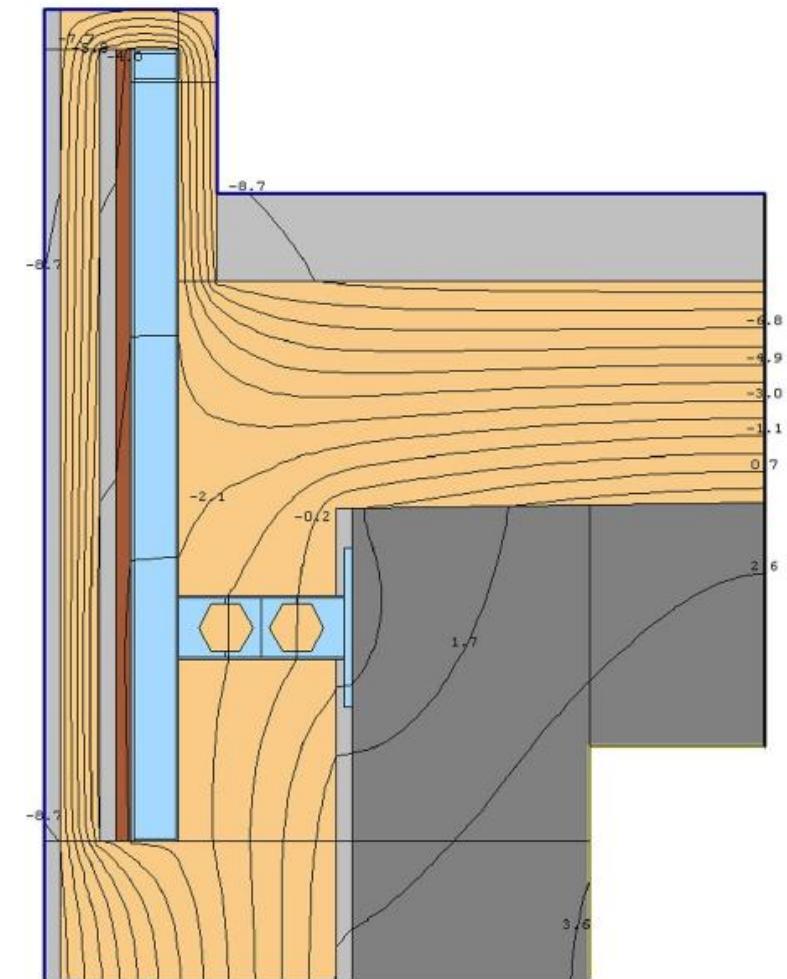
- dakle toplozračno grijanje nam može osigurati cca **300 W po osobi**, pa uz prepostavljenu površinu prostora od **30 m²/osoba** rezultirajuće toplinsko opterećenje iznosi cca. **10 W/m²** netto korisne površine, neovisno o klimi

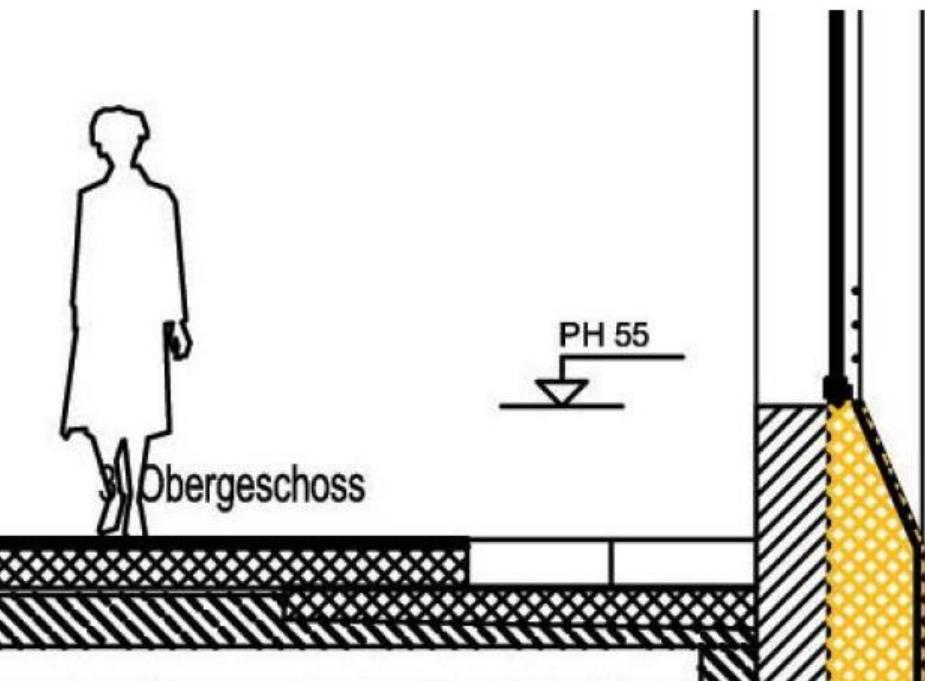

EXPOST / SUDTIROLER LANDESVERWALTUNG,
Landhaus 11, Bolzano, Italija, rekonstrukcija 2006.
ARH.: Dr.Arch. Michael Tribus

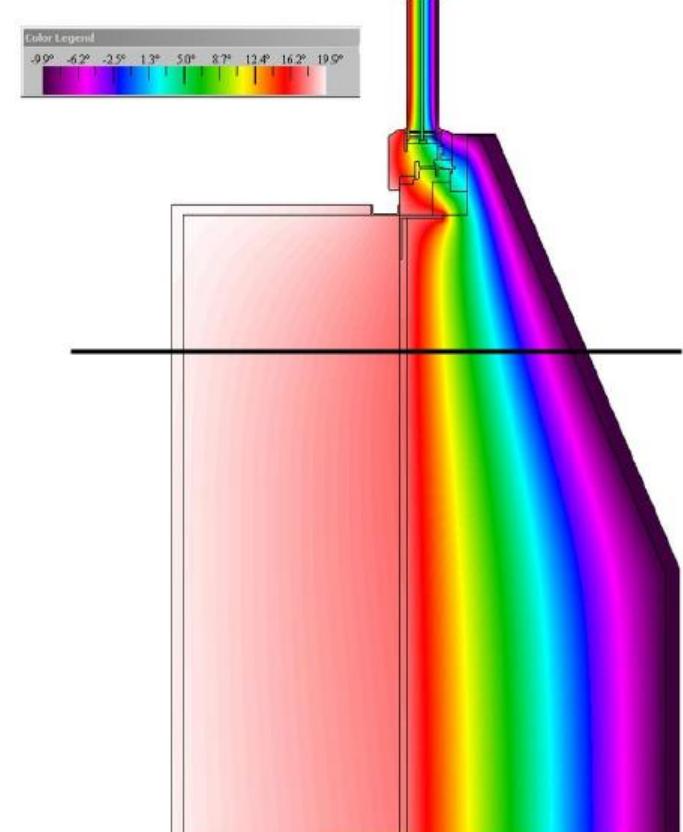
pdp 01

Lamdapor d= 23 cm

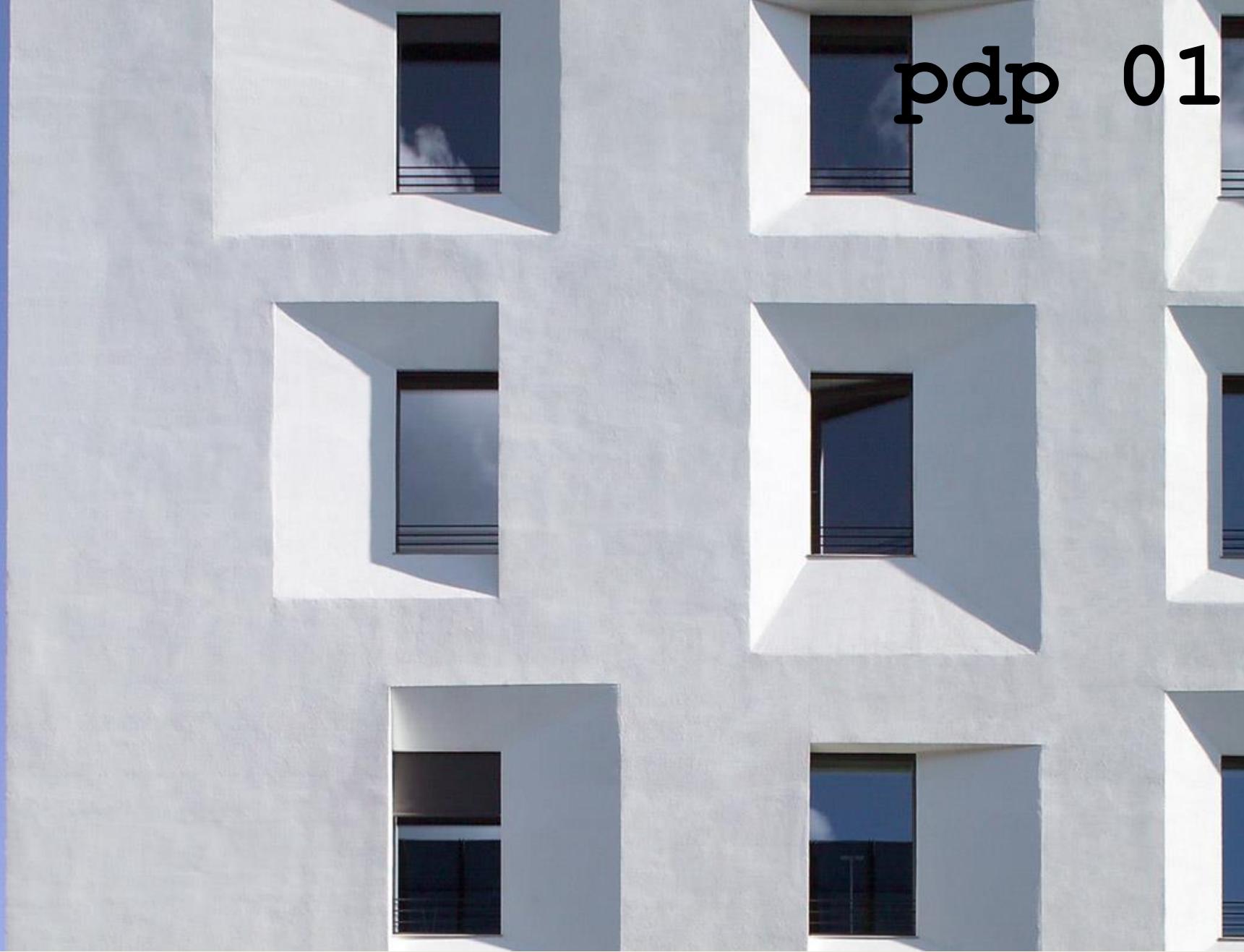
$U = 0,135 \text{ W/m}^2\text{K}$

pdp 01

pdp 01

EXPOST / SUDTIROLER LANDESVERWALTUNG,
Landhaus 11, Bolzano, Italija, rekonstrukcija 2006.
ARH.: Dr.Arch. Michael Tribus

pdp 01

B

Ključni polazni koncepcijski **GF** i **GVK** elementi koje treba ostvariti pri energetskoj obnovi zgrada do stupnja **ZgNE** su:

- 1. značajno poboljšati toplinsku izolaciju zgrade,**
- 2. smanjiti ili potpuno eliminirati toplinske mostove,**
- 3. bitno poboljšati zrakotijesnost zgrade,**
- 4. primjeniti visoko kvalitetne prozore i vrata,**
- 5. ugraditi sustav prozračivanja s učinkovitom rekuperacijom,**
6. uspostaviti visoko učinkovitu proizvodnju dodatno potrebne topline,
- 7. povećati upotrebu obnovljivih izvora energije.**

Primjenom navedenih mjera postižu se zamjetna poboljšanja energetske učinkovitosti, a time i značajne uštede (do 90%).

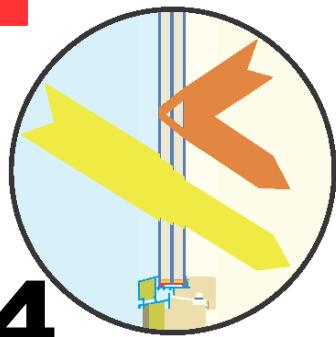

5 ključnih GF i GVK elemenata

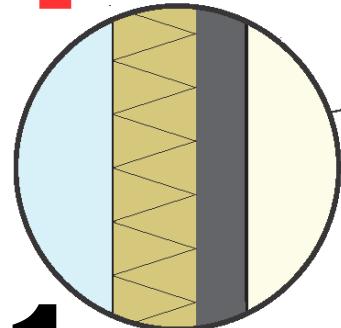
V

ventilacija s visoko učinkovitom rekuperacijom

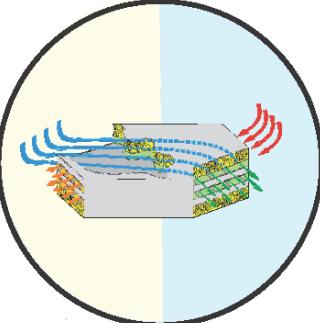
P PK prozor

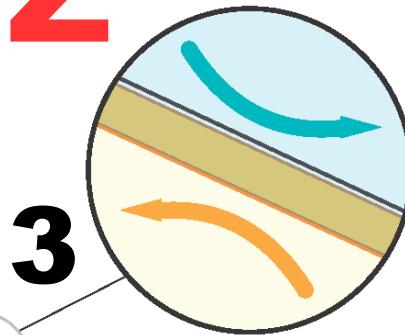
T toplinska izolacija

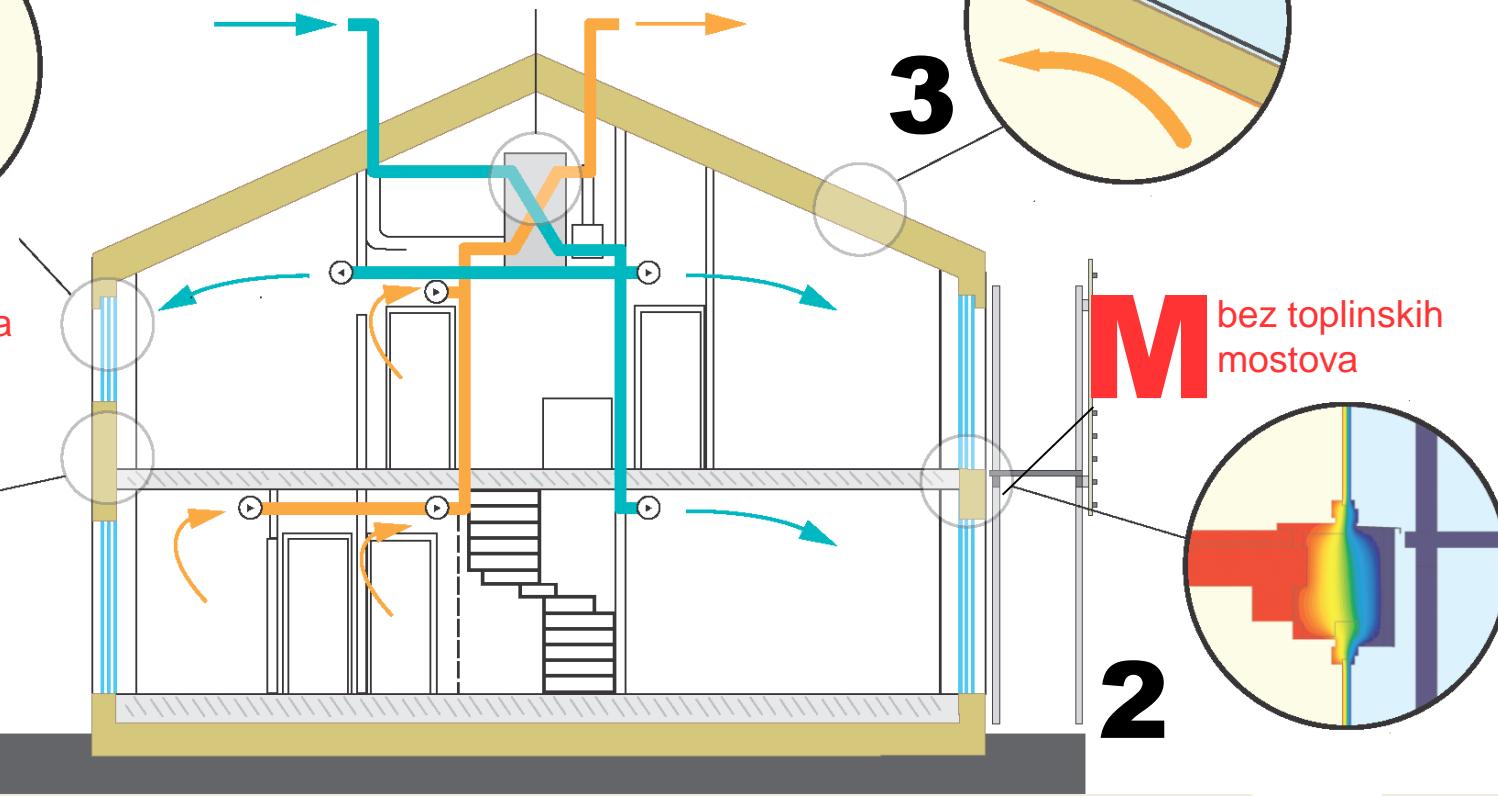
5

Z zrakotjesnost

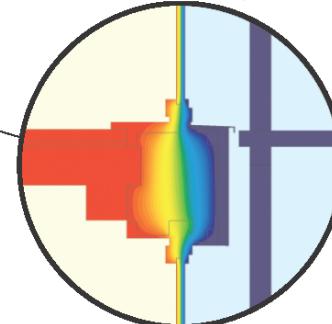

3

2

M bez toplinskih mostova

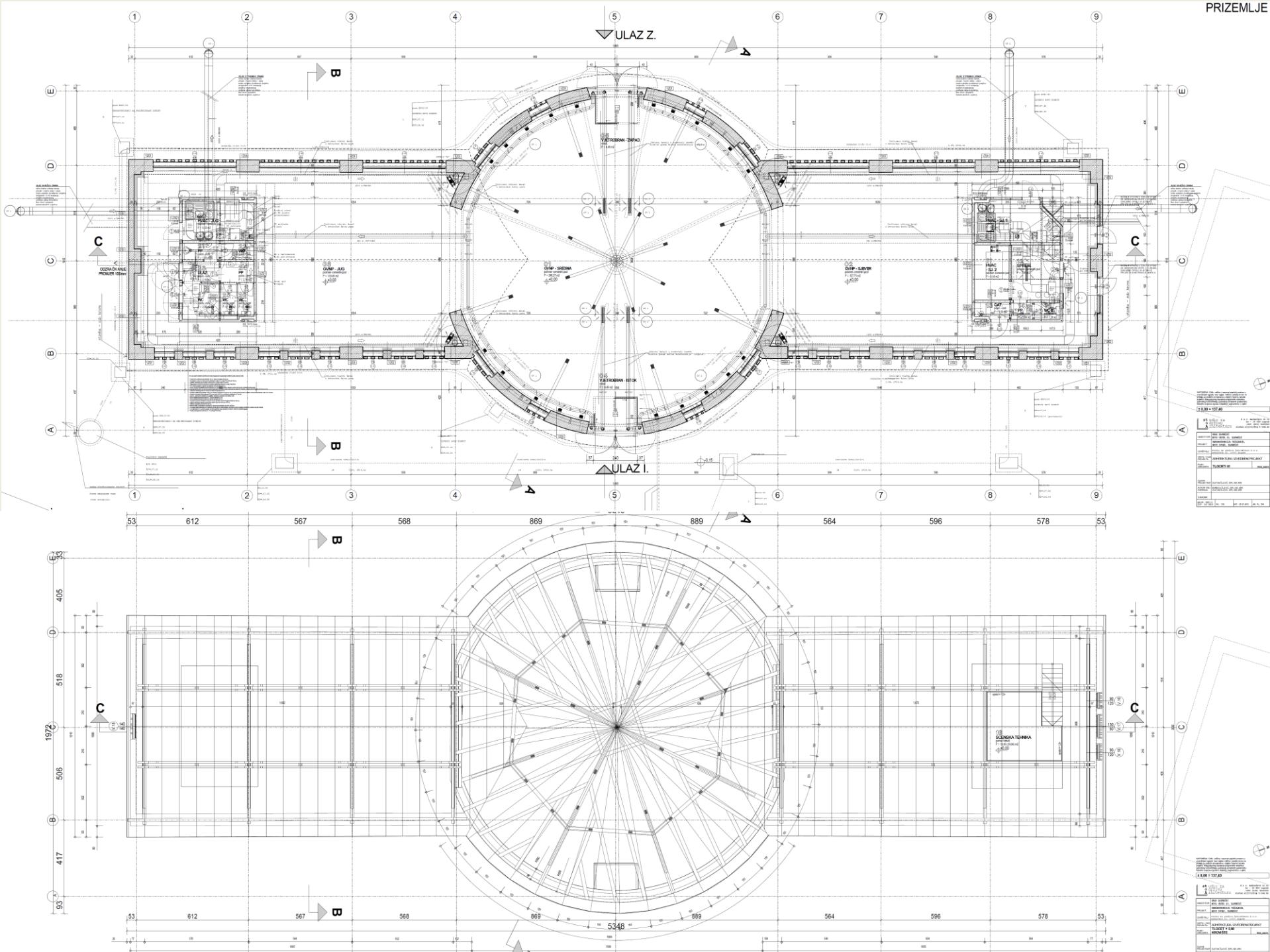
OBNOVA I REKONSTRUKCIJA ZGRADE VRŠILNICE, Aleja bana
Josipa Jelačića b.b., Zaprešić, Hrvatska, 2015. – 2018.
ARH.: Đurđica i Zlatan Šljivić

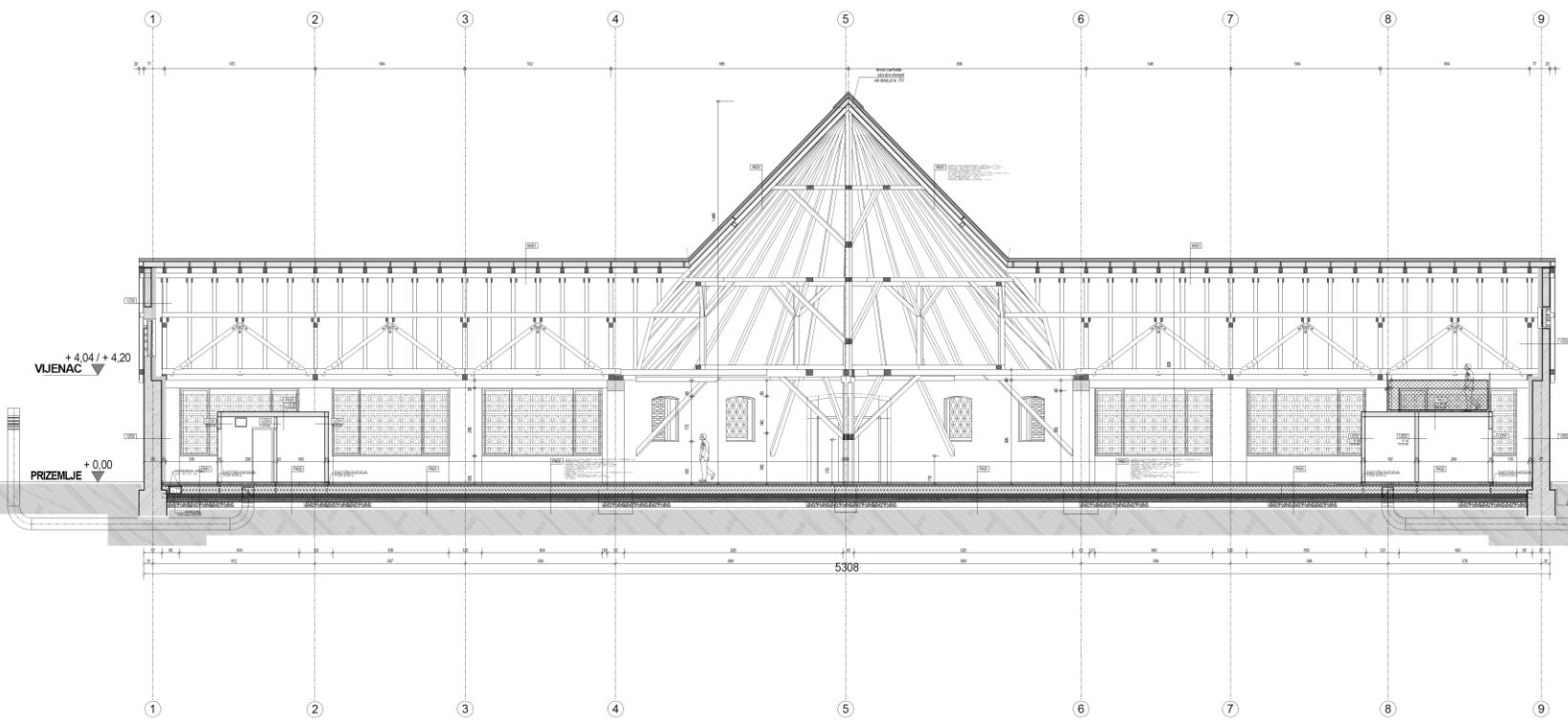
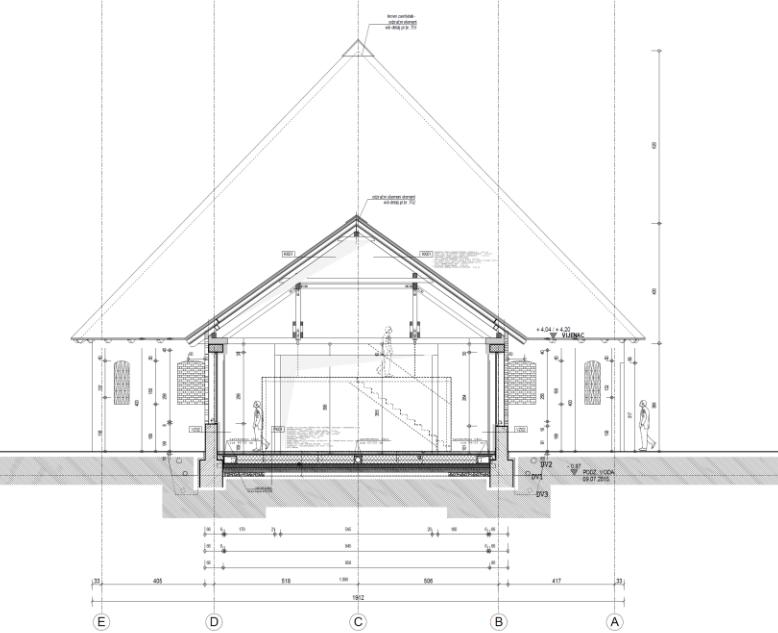
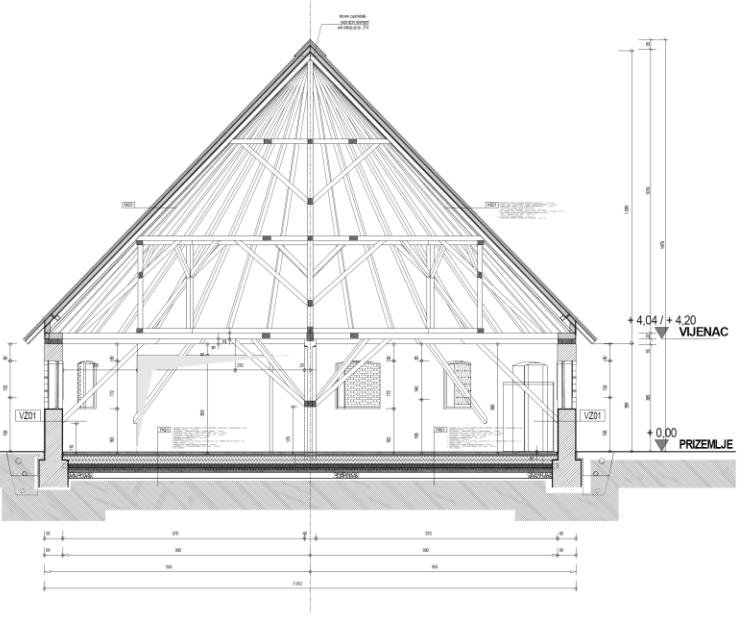
ss 01

PRESJEK CC

Dokument je predstavljen u skladu s tehničkim standardima i pravilima za izradu tehničkih crteža. Uzimajući u obzir sve relevantne tehničke norme i propise, može se smatrati da je crtež dobro izrađen i odgovara zahtjevima tehničke dokumentacije.

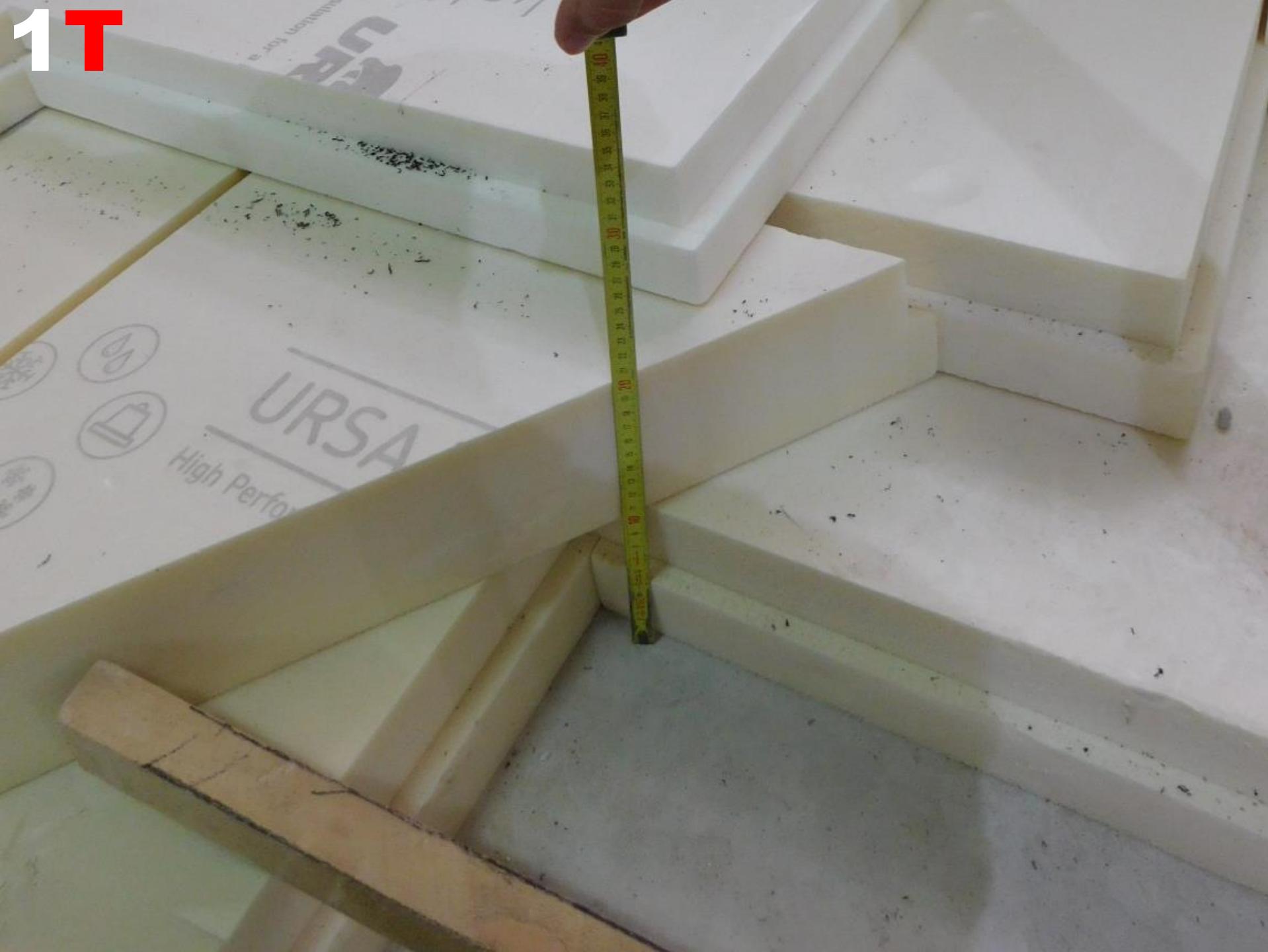
Uzimajući u obzir sve relevantne tehničke norme i propise, može se smatrati da je crtež dobro izrađen i odgovara zahtjevima tehničke dokumentacije.

Uzimajući u obzir sve relevantne tehničke norme i propise, može se smatrati da je crtež dobro izrađen i odgovara zahtjevima tehničke dokumentacije.

1T

1T

1T

2M

2M

3Z

3Z

3Z

3Z

ss 01

3Z

3Z

3Z

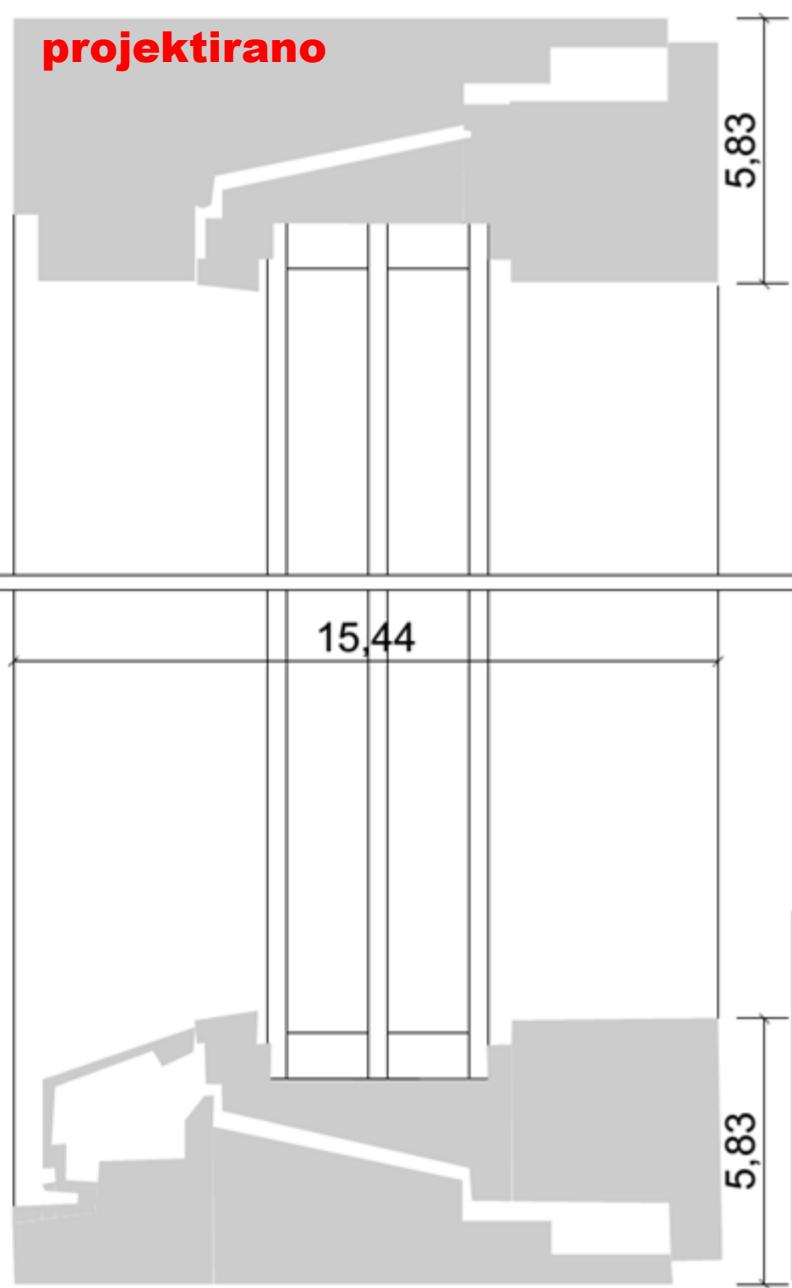
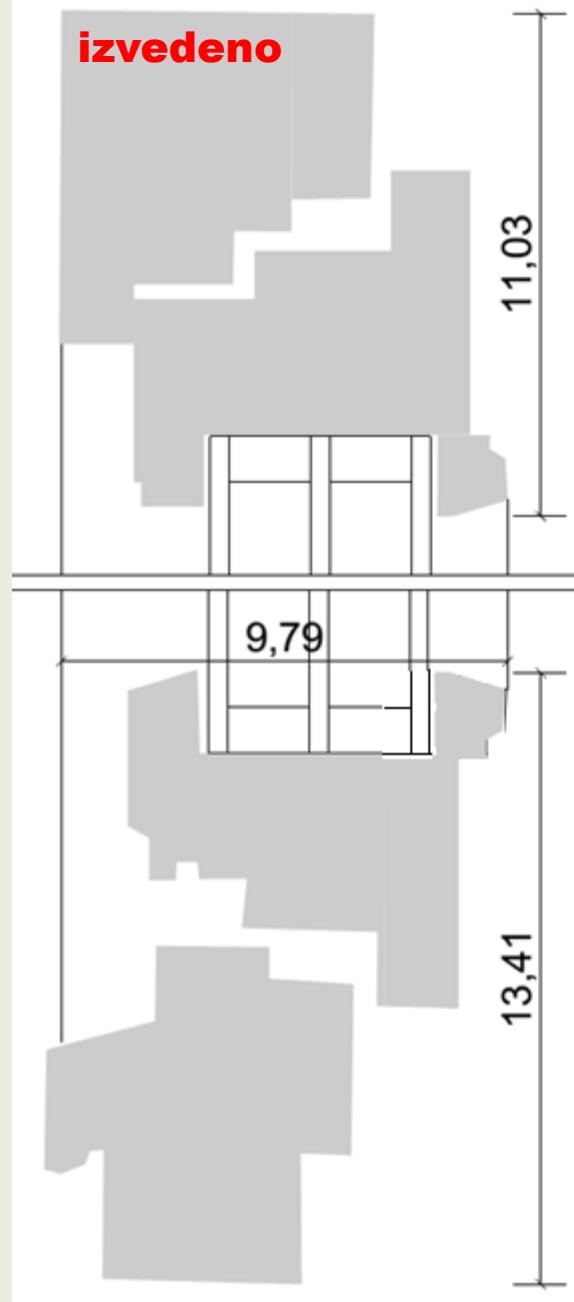

3Z

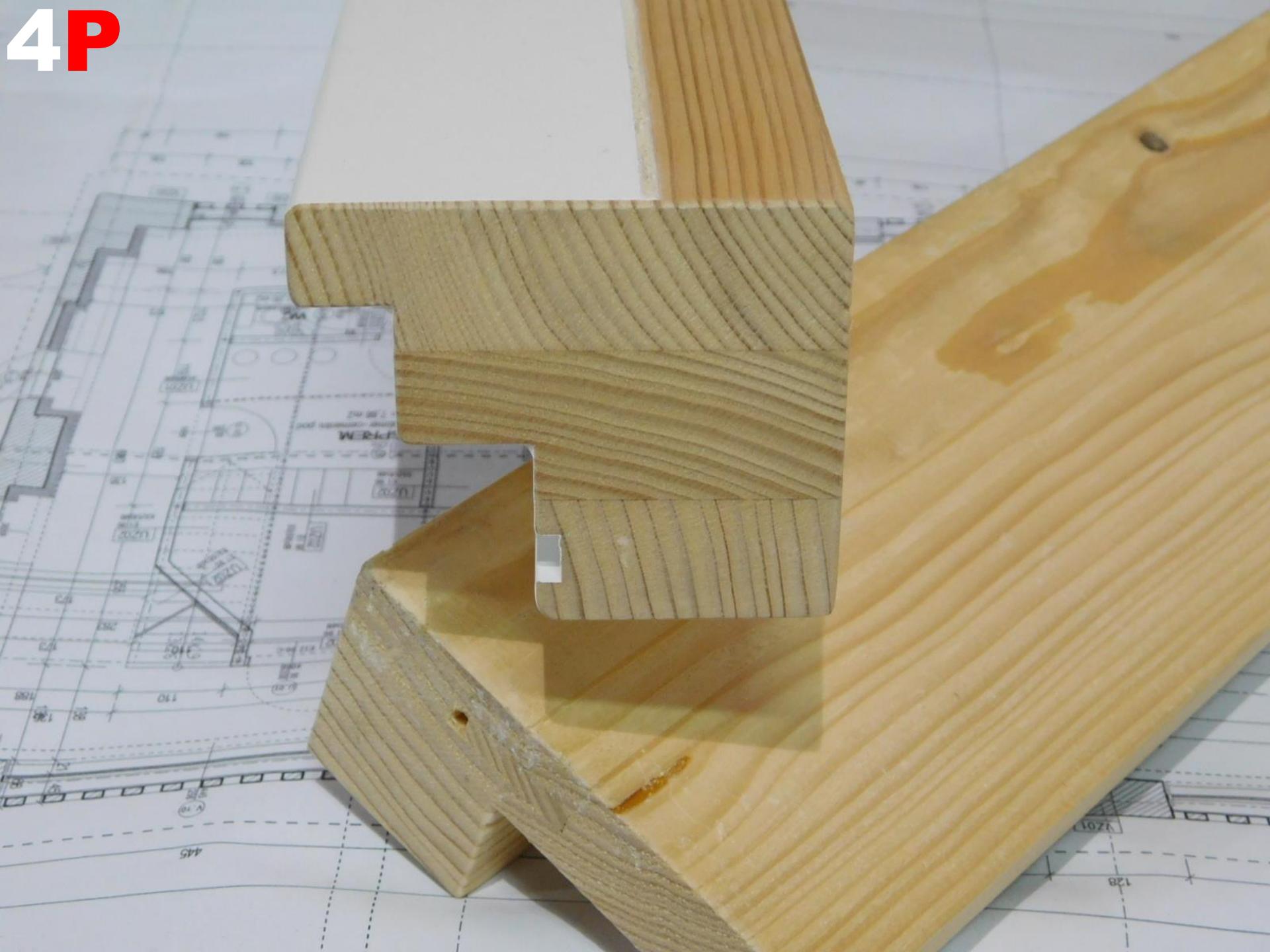

3Z

4P

4P

RAMA TERM 14 06 17 ACCP/R16R/AF/R16A/ACCP

RAMA TERM 14 06 17 ACCP/R16R/AF/R16S

Staklo: - Naljepnica: Unutra

Kupac: SEJDIC KOMERC DOO
Objekat: RAMA GLAS

Opis proizvoda:
**Low-e 4 mm+16 arg+Float 4 mm+16
arg+Low-e 4 mm**

Pozicija
POZ.15

Dimenzije: **889.00 x 2232.00**

Kom: 1/5

4P

5V

5V

5V

ss 01

HKIG – Opatija 2019.

44

5V

5V

5V

5 OCJENA STANJA GRAĐEVINE

Ispitivanje je izvršeno tlačnom metodom pri podtlaku (-50 Pa) i predtlaku (50 Pa) u ispitivanom dijelu zgrade. Postupak ispitivanja izvodio se ispitnim ventilatorom i kompjuterski vođenim programom prema normi HRN EN ISO 9972:2015, Toplinske značajke zgrada – Određivanje propusnosti zraka kod zgrada – Metoda razlike tlakova.

Rezultat mjerena je srednja vrijednost n_{50} između rezultata dobivenih ispitivanjem podtlakom i predtlakom kod 50 Pa.

$$- n_{50} = 0,33 \text{ [h}^{-1}\text{]} -$$

- Izmjena zraka zadovoljava tehničke uvjete i uvjete projekta -

Prema Tehničkom propisu o racionalnoj uporabi energije i toplinskog zaštiti u zgradama NN 128/15, za zgrade bez mehaničkog uređaja za provjetravanje, izmjena zraka pri 50 Pa ne smije biti veća od $n_{50}=3,0 \text{ h}^{-1}$. Za zgrade s mehaničkim uređajem za provjetravanje, izmjena zraka pri 50 Pa ne smije biti veća od $n_{50}=1,5 \text{ h}^{-1}$.

Uvjet projekta: izmjena zraka pri 50 Pa ne smije biti veća od $n_{50}=0,6 \text{ h}^{-1}$.

ISPITIVANJE OBAVILI:

Martin Pavić,
Marko Serdar
Martin Pavić, teh.meh.
Marko Serdar, teh. grad.

ENERGONOVA
d.o.o. za graditeljstvo, trgovinu i usluge
Zagreb, Novačka 333

VODITELJ ISPITIVANJA
ZRAKOPROPUSNOSTI OMOTAČA
ZGRADE:
Tomislav Pavić
Tomislav Pavić, dipl.ing.str.

Investitor	Graditelj-Zaprešić d.o.o., Kupljenska 57, Zaprešić	Strana
Građevina	Objekt Vršilnice, Ulica Bana Josipa Jelačića, Zaprešić	13/13

ENERGETSKI CERTIFIKAT ZGRADE

prema Pravilniku o energetskom pregledu zgrade i energetskom certificiranju (Narodne novine 88/2017)

OBNOVA I REKONSTRUKCIJA ZGRADE VRŠILNICE U SKLOPU NOVIH DVORA U ZAPREŠIĆU

Naziv zgrade

Naziv samostalne uporabne cjeline zgrade

Aleja Bana Josipa Jelačića b.b.

10290

Zaprešić

Ulica i kućni broj

Poštanski broj

Mjesto

PODACI O ZGRADI

Vrsta zgrade (prema Pravilniku)

Ostale nestambene zgrade koje se griju na temperaturu + 18 ili višu

Vrsta zgrade prema složenosti tehničkih sustava

zgrada sa složenim tehničkim sustavom

Vlasnik / Investitor

GRAD ZAPREŠIĆ, Nova ulica 10, Zaprešić

k.č.br.

k.o.

Zaprešić

Ploščina korisne površine grijanog dijela zgrade $A_k [\text{m}^2]$

927,23 Godina izgradnje / rekonstrukcije 2018 / 2018

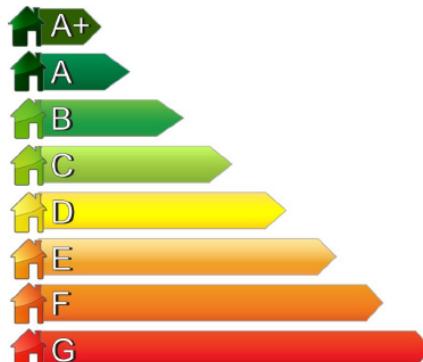
Građevinska (bruto) površina zgrade $[m^2]$

670,00 Mjerođavna meteorološka postaja ZAGREB MAKSIMIR

Faktor oblike $f_0 [\text{m}^{-1}]$

0,45 Referentna klima Kontinentalna

ENERGETSKI RAZRED ZGRADE

Specifična godišnja potrebna toplinska energija za grijanje $Q''_{\text{Hud}} [\text{kWh}/(\text{m}^2\text{a})]$

41

A+

Specifična godišnja primarna energija $E_{\text{prim}} [\text{kWh}/(\text{m}^2\text{a})]$

36

Specifična godišnja isporučena energija $E_{\text{del}} [\text{kWh}/(\text{m}^2\text{a})]$

23

Specifična godišnja emisija $\text{CO}_2 [\text{kg}/(\text{m}^2\text{a})]$

5

Upisati "nZEB" ako energetsko svojstvo zgrade (E_{prim}) zadovoljava zahtjeve za zgrade gotovo nulte energije propisane važećim TPRUETZ

ROK VAŽENJA CERTIFIKATA / PODACI O OSOBI KOJA JE IZDALA ENERGETSKI CERTIFIKAT

Oznaka energetskega certifikata P-119_2011_10030_NSZS Datum izdavanja 18.7.2018. Datum važenja 18.7.2028.

Naziv ovlaštenje pravne osobe CITARA d.o.o.

Datumski broj P-119/2011

Ime i prezime imenovane osobe u ovlaštenoj pravnoj osobi ili ime i prezime ovlaštenje fizičke osobe / vlastoručni potpis

Ante-Marinko Žečević, dipl. ing. stroj.

PODACI O OSOBAMA KOJE SU SUDJELOVALE U IZRADI ENERGETSKOG CERTIFIKATA

Dio zgrade	Ime i prezime ovlaštenje osobe	Naziv pravne osobe	Registarski broj	Vlastoručni potpis
Građevinski	Goran Vučković, dipl. ing. grad.		F-241/2013	
Strojarski	Ante-Marinko Žečević, dipl. ing. stroj.	CITARA d.o.o.	P-119/2011	
Elektrotehnički	Mario Kranjec, mag. ing. el.		F-323/2013	

C

zaključak

očekivani, dobri rezultati energetske obnove ostvarivi su samo kao posljedica potpunog i dosljednog planiranja i izvedbe energetske obnove zgrade prema preciznom i cjelovitom građevinsko fizikalnom konceptu, do samoga kraja, "do posljednjeg daha", jer čak i minimalna odstupanja, male ili malo veće nedosljednosti, uobičajene za domaću graditeljsku praksu, mogu nas potpuno udaljiti od postizanja postavljenih ciljeva

hvala!